

Good practices Handreiking prudentiële rapportages voor beleggingsondernemingen en beheerders van beleggingsfondsen

DeNederlandscheBank

EUROSYSTEEM

DISCLAIMER

Good practices bevatten suggesties of aanbevelingen voor onder toezicht staande instellingen. Ze geven voorbeeld van een mogelijke toepassing die naar oordeel van DNB goed invulling geeft aan de verplichtingen uit wet- of regelgeving. Onder toezicht staande instellingen zijn vrij om een andere toepassing te kiezen zolang men anderszins voldoet aan de wet- en regelgeving en dit gemotiveerd aan DNB kan aantonen. Voor meer informatie zie [Leeswijzer beleidsuitingen DNB](#).

Met deze handreiking bieden wij beleggingsondernemingen en beheerders van beleggingsinstellingen en icbe's (hierna: instellingen) een overzicht van goede praktijken voor prudentiële rapportages. Instellingen zijn wettelijk verplicht om te rapporteren aan De Nederlandsche Bank (DNB). De kwaliteit van de gegevens die we in het kader van deze rapportages ontvangen, is van essentieel belang voor ons werk als toezichthouder. Daarom roepen we instellingen op om aanvullende maatregelen te nemen om de kwaliteit van hun prudentiële rapportages beter te waarborgen.

Data is een van de belangrijkste bouwstenen voor een goed en effectief toezicht door DNB. Datagedreven toezicht is een belangrijk onderdeel van het fundament van onze taak als toezichthouder. Kwalitatief hoogwaardige rapportages helpen ons om onze taak als toezichthouder effectief en efficiënt uit te voeren.

Zie voor meer informatie onze [Visie op toezicht 2021-2024](#) en de Open Boek-pagina's over het [toezicht op beleggingsondernemingen](#).

Instellingen zijn op grond van artikel 3:72 van de Wet op het financieel toezicht (Wft) en artikel 54 van de Europese Verordening prudentiële vereisten voor beleggingsondernemingen (Investment Firm Regulation – IFR) verplicht om tijdig correcte rapportages in te dienen. Uit onze controles van prudentiële rapportages zijn verschillende fouten en onjuiste interpretaties naar voren gekomen.

Een prudentiële rapportage bestaat vaak uit meerdere templates die moeten worden ingevuld. Vaak blijken niet alle templates te zijn ingevuld. Daarnaast zijn de ingevoerde gegevens vaak onjuist of niet conform de rapportage-instructies. Dit laatste geldt voor zowel de

IFREP- als de FINREP-rapportages. Daarom hebben we deze good practices opgesteld, zodat we beleggingsondernemingen en beheerders van beleggingsfondsen meer houvast kunnen bieden bij het juist invullen en indienen van hun prudentiële rapportages en zodat de datakwaliteit kan worden verbeterd.

Zie [Informatie en documentatie](#) voor meer informatie en documentatie over het indienen van rapportages.

Deze good practices zijn geïnspireerd op de [Principles for Effective Risk Data Aggregation and Risk Reporting](#) van het Bazels Comité voor Bankentoezicht (BCBS Principles), die vervolgens zijn toegesneden op de sector en de van toepassing zijnde wettelijke vereisten.

Deze good practices kunnen ook op geconsolideerde basis worden toegepast op instellingen die deel uitmaken van een groep die onder geconsolideerd toezicht staat.

Wettelijke grondslag

De wettelijke grondslag voor deze good practices is te vinden in artikel 3:17 lid 3 en 3:72 Wft en artikel 54 IFR.

Uitvoering

Bij deze good practices wordt rekening gehouden rekening met de aard, omvang en complexiteit van de instellingen. Dit houdt in dat de instelling de uitvoering van deze good practices kan afstemmen op de aard, omvang en complexiteit van de instelling in kwestie.

Inhoudsopgave

1 Good practices met betrekking tot algehele governance en infrastructuur	5
2 Good practices met betrekking tot de processen voor het verzamelen van wettelijk vereiste prudentiële gegevens	8
3 Good practices op het gebied van correctheid, duidelijkheid, bruikbaarheid, frequentie en verspreiding van prudentiële rapportages	11

1 Good practices met betrekking tot algehele governance en infrastructuur

1.1 Algehele governance

Good practice 1

Het bestuur en het management van de instelling nemen de identificatie, beoordeling en beheersing van risico's met betrekking tot de kwaliteit van wettelijk vereiste prudentiële gegevens op in het algehele risicobeheersingskader van de instelling. In dit risicobeheersingskader zijn overeengekomen serviceniveaunormen opgenomen voor zowel uitbestede als interne risicogegevensgerelateerde processen, evenals het beleid van de instelling met betrekking tot de vertrouwelijkheid, integriteit en beschikbaarheid van gegevens.

Good practice 2

Het bestuur en het management van de instelling zijn verantwoordelijk voor het beoordelen, goedkeuren van het kader dat de instelling hanteert voor de samenstelling van gegevens, rapportage van wettelijk vereiste prudentiële gegevens (met inbegrip van de rapportagevereisten) en voor de inzet van voldoende middelen.

Good practice 3

Het bestuur van de instelling is zich bewust van de beperkingen en de daarmee samenhangende risico's die de volledige samenstelling van gegevens in de rapportages in de weg staan.

Wij beschouwen deze voorbeelden als good practices omdat de mogelijkheden van de instelling om wettelijk vereiste prudentiële gegevens te verzamelen en de wettelijke rapportagepraktijken onderworpen zijn aan sterke governance-regelingen.

Good practice 4a

De instelling heeft de processen voor de samenstelling en rapportage van wettelijk vereiste gegevens volledig gedocumenteerd.

Wij beschouwen dit als een good practice omdat de instelling de processen voor de samenstelling en rapportage van wettelijk vereiste prudentiële gegevens heeft gedocumenteerd en afgestemd op basis van het risicoprofiel van de instelling.

Good practice 4b

De processen voor samenstelling en rapportage van wettelijk vereiste prudentiële gegevens worden standaard in overweging genomen in nieuwe initiatieven, waaronder overnames en/of afstotingen, de ontwikkeling van nieuwe producten en bredere veranderinitiatieven op het gebied van processen en IT.

Wij beschouwen deze voorbeelden als good practices omdat bij het in overweging nemen van wezenlijke veranderingen in de activiteiten van de instelling de processen voor samenstelling en rapportage van wettelijk vereiste prudentiële gegevens van de instelling dienovereenkomstig kunnen worden aangepast. Zo houdt het bestuur expliciet rekening met de impact op de samenstelling en rapportage van wettelijk vereiste gegevens.

Good practice 4c

De groepsstructuur van de instelling heeft geen invloed op de processen voor samenstelling en rapportage van wettelijk vereiste gegevens.

Wij beschouwen dit als een good practice omdat de groepsstructuur geen belemmering vormt voor de gegevenssamenstelling op geconsolideerd niveau of op een ander relevant niveau binnen de organisatie, zoals op subgeconsolideerd niveau of op het niveau van het rechtsgebied waar de activiteiten plaatsvinden. Met name zijn de processen voor gegevenssamenstelling onafhankelijk van de keuzes die de instelling maakt met betrekking tot haar juridische organisatie en geografische vestigingen.

1.2 Gegevensarchitectuur en IT-infrastructuur

Good practice 5

Als onderdeel van de bedrijfscontinuïteitsplanningsprocessen van de instelling wordt standaard rekening gehouden met de processen voor samenstelling en rapportage van wettelijk vereiste gegevens, en deze worden onderworpen aan een bedrijfsimpactanalyse.

Good practice 6

De instelling stelt de rollen en verantwoordelijkheden vast met betrekking tot het eigenaarschap en de kwaliteit van gegevens en informatie voor zowel de bedrijfs- als de IT-functies. De eigenaren (bedrijfs- en IT-functies) zorgen

er samen met het management voor dat er passende beheersingsmaatregelen zijn getroffen, gedurende de gehele levenscyclus van de gegevens en voor alle aspecten van de technologie-infrastructuur. De bedrijfseigenaar zorgt er onder meer voor dat de relevante eerstelijns medewerkers gegevens correct invoeren, dat gegevens actueel worden gehouden en worden afgestemd op de gegevensdefinities, en dat de processen voor samenstelling en rapportage van wettelijk vereiste prudentiële gegevens in overeenstemming zijn met het beleid van de instelling.

Good practice 7

De instelling hanteert het three lines of defence-model voor prudentiële rapportages. De processen voor prudentiële rapportage maken standaard deel uit van het interne auditplan van de instelling.

Good practice 8

De instelling wijst een bestuurslid aan dat verantwoordelijk is voor de processen voor samenstelling en rapportage van wettelijk vereiste prudentiële gegevens. Dit bestuurslid zorgt ervoor dat de risico's die voortvloeien uit de prudentiële rapportages en het onderhouden van een gegevensarchitectuur en een gegevensbeheerstructuur worden vastgelegd in het beleid voor operationele risicobeheersing en in de risicobereidheid van de instelling.

Good practice 9

De instelling biedt het bestuur en andere aangewezen medewerkers opleidingsmogelijkheden om zo aan de vereisten voor wettelijke rapportage en gegevenssamenstelling te voldoen.

Wij beschouwen deze voorbeelden als good practices omdat de instelling een architectuur voor wettelijk vereiste prudentiële gegevens en een IT-infrastructuur voor dergelijke gegevens ontwerpt, bouwt en onderhoudt die volledige ondersteuning biedt voor de processen voor samenstelling en rapportage van wettelijk vereiste gegevens, niet alleen in normale tijden maar ook in tijden van stress of crisis.

Wij beschouwen alle hierboven genoemde voorbeelden met betrekking tot algehele governance en infrastructuur als good practices omdat de instelling beschikt over een sterk governanceraamwerk, gegevensarchitectuur en IT-infrastructuur die gelden als randvoorwaarden gericht op naleving van de andere good practices in dit document. In het bijzonder houdt het bestuur van de instelling toezicht op het eigenaarschap van het management voor de uitvoering van alle processen voor gegevenssamenstelling, rapportage en de strategie om deze binnen het voorgeschreven tijdsbestek af te ronden.

2 Good practices met betrekking tot de processen voor het verzamelen van wettelijk vereiste prudentiële gegevens

2.1 Correctheid en integriteit van processen omtrent verzamelde gegevens

Good practice 10

De instelling verzamelt wettelijk vereiste prudentiële gegevens op juiste en betrouwbare wijze.

- a. De beheersingsmaatregelen voor wettelijk vereiste prudentiële gegevens zijn even robuust als die voor boekhoudkundige gegevens.
- b. Als de instelling handmatige processen en desktopapplicaties gebruikt, zoals spreadsheets of databases, heeft zij effectieve risicobeperkende maatregelen genomen.
- c. Om te waarborgen dat de wettelijk vereiste prudentiële gegevens juist zijn, worden deze aangesloten op de gegevensbronnen van de instelling, waaronder boekhoudkundige gegevens indien van toepassing.
- d. Om ervoor te zorgen dat het verantwoordelijke personeel van de instelling de wettelijk vereiste prudentiële gegevens op de juiste wijze kan verzamelen, valideren en aansluiten op prudentiële rapportages heeft het personeel voldoende toegang tot deze gegevens.

Good practice 11

De instelling beschikt over een handboek waarin de gebruikte concepten worden gedefinieerd, zodat de wettelijke vereiste gegevens in de hele organisatie consistent worden gedefinieerd.

Good practice 12

De instelling hanteert een passend evenwicht tussen geautomatiseerde en handmatige systemen. Voor veel processen is een hogere mate van automatisering wenselijk om zo de kans op fouten te verkleinen. Waar professionele oordeelsvorming vereist is, kan menselijke tussenkomst gepast zijn.

Good practice 13

De instelling documenteert al haar processen voor het verzamelen van wettelijk vereiste gegevens, zowel geautomatiseerd als handmatig (al dan niet op basis van oordeelsvorming), en is in staat deze toe te lichten.

Wij beschouwen deze voorbeelden als good practices omdat de documentatie een toelichting bevat over de geschiktheid van eventuele handmatige workarounds, evenals een beschrijving van het kritieke karakter ervan voor de juiste samenstelling van wettelijk vereiste prudentiële gegevens en voorgenomen acties om het effect van dergelijke workarounds te verminderen.

Good practice 14

De instelling meet en bewaakt de correctheid van de wettelijk vereiste prudentiële gegevens regelmatig en beschikt over passende escalatiekanalen en actieplannen om tekortkomingen in de gegevenskwaliteit te herstellen.

Wij beschouwen de bovenstaande voorbeelden als good practices omdat de instelling niet alleen in normale tijden, maar ook in tijden van stress of crisis correcte en betrouwbare wettelijk vereiste prudentiële gegevens produceert, terwijl daarnaast aan de andere good practices wordt voldaan. De gegevens worden (grotendeels) geautomatiseerd verzameld om fouten tot een minimum te beperken.

2.2 Volledigheid van gegevens

Good practice 15

De instelling zorgt ervoor dat alle wettelijk vereiste prudentiële gegevens materieel volledig zijn, en dat eventuele uitzonderingen worden geïdentificeerd en toegelicht.

Wij beschouwen dit als een good practice omdat de instelling in staat is om alle wettelijk vereiste prudentiële gegevens vast te leggen en te verzamelen.

2.3 Tijdigheid van gegevens

Good practice 16

De mogelijkheden van de instelling om wettelijk vereiste prudentiële gegevens te verzamelen stellen de instelling in staat om deze gegevens tijdig te produceren en zo aan alle wettelijke rapportagevereisten te voldoen. Dit geldt ook voor herrapportageverzoeken.

Good practice 17

Verschillende soorten wettelijk vereiste prudentiële gegevens kunnen op verschillende momenten nodig zijn, afhankelijk van het soort gegevens. In een stress- of crisissituatie kunnen bepaalde gegevens sneller nodig zijn. De instelling zorgt ervoor dat haar systemen in staat zijn om in tijden van stress of crisis snel verzamelde wettelijk vereiste kritieke gegevens te produceren.

Wij beschouwen deze voorbeelden als good practices omdat de instelling tijdig verzamelde en actuele wettelijk vereiste prudentiële gegevens genereert en tegelijkertijd voldoet aan de good practices ten aanzien van correctheid en integriteit, volledigheid en aanpassingsvermogen. De exacte timing hangt af van de aard en de mogelijke volatiliteit van de te verzamelen wettelijk vereiste prudentiële gegevens en van het kritieke karakter ervan voor het algehele risicoprofiel van de beleggingsonderneming. Daarnaast hangt de exacte timing af van de specifiek voor de instelling geldende frequentie voor de wettelijke rapportage aan DNB, zowel onder normale omstandigheden als in stress- en crisissituaties, die wordt vastgesteld op grond van de kenmerken en het algehele risicoprofiel van de instelling.

2.4 Aanpassingsvermogen

Good practice 18

De processen van de instelling om wettelijk vereiste prudentiële gegevens te verzamelen zijn flexibel en kunnen worden aangepast, zodat indien nodig kan worden voldaan aan ad-hoc-uitvragen (o.a. van de toezichthouder) en kan worden ingespeeld op veranderingen in de regelgeving.

Wij beschouwen dit als een good practice omdat de instelling tijdig verzamelde wettelijk vereiste prudentiële gegevens produceert in antwoord op allerlei reguliere, last-minute en ad-hoc-verzoeken om deze gegevens, of het nu gaat om verzoeken tijdens stress- en crisissituaties, voorkomend uit gewijzigde interne behoeften of uitvragen van toezichthouders.

3 Good practices op het gebied van correctheid, duidelijkheid, bruikbaarheid, frequentie en verspreiding van prudentiële rapportages

De good practices hieronder zien specifiek op de prudentiële rapportages die bij de toezichthouder worden ingediend. De good practices van het hoofdstuk hiervoor zien specifiek op de verzamelde gegevens.

3.1 Correctheid van rapportages

Good practice 19

Om de correctheid van de rapportages te waarborgen beschikt de instelling ten minste over het volgende:

- a. Vastgelegde vereisten en processen om rapportages te laten aansluiten op wettelijk vereiste prudentiële gegevens.
- b. Geautomatiseerde en handmatige bewerkingsprocessen en redelijkheidscontroles, inclusief een overzicht van de validatieregels die op kwantitatieve informatie worden toegepast. Het overzicht bevat toelichtingen op de conventies die worden gebruikt om rekenkundige of logische relaties te beschrijven die door middel van deze validaties of controles kunnen worden geverifieerd.
- c. Geïntegreerde procedures voor het identificeren, rapporteren en toelichten van gegevensfouten of zwakke punten in de gegevensintegriteit in uitzonderingsrapportages.

Good practice 20

De instelling zorgt ervoor dat rapportages over wettelijk vereiste prudentiële gegevens correct en

nauwkeurig zijn, zodat het bestuur en het management van de instelling bij het nemen van belangrijke besluiten met een gerust hart op de verzamelde informatie kunnen vertrouwen.

Good practice 21

Het management van de instelling stelt eisen aan de correctheid en de nauwkeurigheid van zowel reguliere rapportages als stress- en crisisrapportages. In deze vereisten komt het kritieke karakter van de besluiten tot uitdrukking die op deze gegevens worden gebaseerd. Hierbij geldt in elk geval het vierogenprincipe en zowel de betreffende managers als het bestuur hebben kennis genomen van prudentiële rapportages voordat deze bij de toezichthouder worden ingediend.

Good practice 22

De instelling hanteert dezelfde materialiteitscriteria voor prudentiële rapportages als voor boekhoudkundige gegevens. Als bijvoorbeeld een weglating of onjuiste weergave de risicobeslissingen van gebruikers zou kunnen beïnvloeden, kan dit als een materieel risico worden beschouwd. De instelling is in staat om de gronden voor de correctheidsvereisten te onderbouwen. De instelling hanteert nauwkeurigheidsvereisten op basis van validatie- of testresultaten of aansluitingsprocessen.

Wij beschouwen deze voorbeelden als good practices omdat de prudentiële rapportages van de instelling op juiste en nauwkeurige wijze de verzamelde wettelijk vereiste prudentiële gegevens presenteren en bovendien de financiële gegevens exact weergeven.

3.2 Duidelijkheid en bruikbaarheid

Good practice 23

De rapportages van wettelijk vereiste prudentiële gegevens dragen bij aan een goed beheer van de wettelijk vereiste prudentiële gegevens en aan de besluitvorming door de relevante ontvangers ervan, met name het bestuur en het management. De rapportages van wettelijk vereiste prudentiële gegevens zorgen ervoor dat de informatie betekenisvol is en is afgestemd op de behoeften van de ontvangers.

Good practice 24

In het beleid en de procedures voor prudentiële rapportages is aandacht voor de verschillende informatiebehoeften van het bestuur, het management en de andere niveaus binnen de organisatie, zoals datacommissies.

Good practice 25

Als een van de belangrijkste ontvangers van rapportages over wettelijk vereiste prudentiële gegevens is het bestuur van de instelling zelf verantwoordelijk voor het bepalen van de eisen aan prudentiële

rapportages en voor het nakomen van de verplichtingen jegens aandeelhouders en andere relevante stakeholders.

Good practice 26

Het bestuur waarschuwt de verantwoordelijke personen wanneer rapportages over wettelijk vereiste prudentiële gegevens niet aan zijn eisen voldoen en niet de gegevens van het juiste niveau en soort bevatten die nodig zijn om de risicotolerantie en -bereidheid van de instelling vast te stellen en de naleving ervan te bewaken.

Good practice 27

De instelling ontwikkelt een inventarisatie en classificatie van wettelijk vereiste gegevens, met een verwijzing naar de concepten die in de rapportages worden gebruikt.

Wij beschouwen deze voorbeelden als good practices omdat de prudentiële rapportages van de instelling informatie op een duidelijke en beknopte manier overbrengen. De rapportages zijn eenvoudig te begrijpen en toch uitgebreid genoeg om weloverwogen beslissingen te kunnen nemen. Ze bevatten betekenisvolle informatie die is afgestemd op de behoeften van de ontvangers.

3.3 Frequentie

Good practice 28

De frequentie van de prudentiële rapportages varieert naargelang het doel en de ontvangers. De instelling beoordeelt periodiek het doel van elke rapportage en stelt eisen aan de snelheid waarmee de rapportages moeten worden geproduceerd, zowel in normale als in stress- en crisissituaties. De instelling toetst standaard haar vermogen om juiste rapportages te produceren binnen vastgestelde tijdsbestekken, met name in stress- en crisissituaties.

Wij beschouwen dit als een good practice omdat het bestuur en het management (of andere ontvangers naargelang de situatie) de frequentie van het produceren en verspreiden van rapportages over wettelijk vereiste prudentiële gegevens bepalen.

3.4 Verspreiding

Good practice 29

De instelling heeft procedures voor de snelle verzameling en analyse van wettelijk vereiste prudentiële gegevens en de tijdige verspreiding van rapportages over alle relevante ontvangers. Snelheid wordt afgewogen tegen de noodzaak om vertrouwelijkheid te waarborgen.

Good practice 30

In tijden van stress en crisis zorgt de instelling ervoor dat alle relevante en kritieke gegevens binnen een zeer kort tijdsbestek beschikbaar zijn voor de toezichthouder zodat op effectieve wijze op veranderende risico's kan worden ingespeeld.

Wij beschouwen deze voorbeelden als good practices omdat rapportages over wettelijk vereiste prudentiële gegevens onder de relevante partijen worden verspreid, terwijl de vertrouwelijkheid wordt gewaarborgd.

De Nederlandsche Bank N.V.
Postbus 98, 1000 AB Amsterdam
020 524 91 11
dnb.nl

Volg ons op:



DeNederlandscheBank

EUROSYSTEEM